

Sol Gabetta & Bertrand Chamayou – Mendelssohn i Brahms

Palau Cambra

Dimarts, 20 de febrer de 2024 – 20 h

Sala de Concerts

Amb la col·laboració de:

ASSOCIACIÓ
ORFEO
CATALÀ

Ajuntament
de Barcelona
Institut de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Membre de:

Programa

Sol Gabetta, violoncel

Bertrand Chamayou, piano

I

Felix Mendelssohn (1809-1847)

Variacions concertants en Re major, op. 17

Wolfgang Rihm (1952)

Lied ohne Worte

Verschwundene Worte

Johannes Brahms (1833-1897)

Sonata per a violoncel i piano núm. 2, en Fa major, op. 99

Allegro vivace

Adagio affettuoso

Allegro passionato

Allegro molto

II

Jörg Widmann (1973)

Lied ohne Worte

Felix Mendelssohn

Sonata per a violoncel i piano núm. 2, en Re major, op. 58

Allegro assai vivace
Allegretto scherzando
Adagio
Finale: Rondo, molto allegro e vivace

Durada del concert:

Primera part, 45 minuts | Pausa de 15 minuts | Segona part, 40 minuts.

La durada del concert és aproximada.

Concert enregistrat per Catalunya Música.

#cambra #contemporània #gransfigures

Poema

per què hem després
l'escorça del somni
la baia delitosa
que s'ocultava al bosc
envescada de prodigis?

Laia Llobera

Llibre de revelacions (2020)

Comentari

Mendelssohn en diàleg

La violoncel·lista Sol Gabetta i el pianista Bertrand Chamayou fa gairebé dues dècades que col·laboren i després d'enregistrar les obres completes per a violoncel i piano de Chopin i Schumann han continuat la seva exploració del repertori romàntic amb les partitures que per als dos instruments va escriure Felix Mendelssohn en un enregistrament que s'acaba de publicar aquest gener. La música per a violoncel i piano de Mendelssohn – *Variacions concertants, op. 17*; dues *Sonates, op. 45 i 58*; *Cançó sense paraules, op. 109*, i el misteriós *Albumblatt (Assai tranquillo) en Si menor*– forma part del repertori de Gabetta i Chamayou i en aquest nou enregistrament les posen en diàleg amb noves partitures encarregades a compositors actuals –Heinz Holliger (1939), Wolfgang Rihm (1952), Jörg Widmann (1973) i Francisco Coll (1985)– inspirades en la *Cançó sense paraules, op. 109* de Mendelssohn. Aquest enregistrament és la base del programa del concert d'aquest vespre, on a més de les obres escrites per Rihm i Widmann, la música de Mendelssohn dialogarà amb la de Brahms.

El concert comença amb la primera de les obres que Mendelssohn va escriure per a violoncel i piano, les *Variacions concertants, op. 17*, una partitura del 1828 dedicada al seu germà Paul, un violoncel·lista afeccionat molt competent. L'obra presenta el tema sobre el qual es basen les vuit variacions com una melodia bipartida. Els vuit compassos inicials del piano els repeteix el violoncel i les variacions, en les quals es nota la influència de Mozart i Beethoven, se les reparteixen piano i violoncel. Johannes Brahms va escriure la *Sonata per a violoncel i piano en Fa major, op. 99* el 1886 per a Robert Hausmann, violoncel·lista del Quartet Joachim. El seu inici enèrgic dona pas a un inoblidable “Adagio affettuoso” de natura rapsòdica construït a partir d'esbossos pensats inicialment per a la *Sonata per a violoncel i piano en Mi menor, op. 38*, escrita vint anys abans, que es converteix en el nucli emocional de l'obra i una mena d'interludi entre el primer i tercer moviments, més impetuosos. El breu “Allegro” final en forma de rondó s'inicia amb un tema popular que Brahms ja havia fet servir en l'*Obertura d'un festival acadèmic, op. 80*, que es van passant piano i violoncel.

Entre les *Variacions concertants* i la *Sonata* de Brahms, escoltarem dues obres que Wolfgang Rihm va escriure a partir de la *Cançó sense paraules*, op. 109 de Mendelssohn; la primera dedicada a la paraula, i la segona, a la cançó.

La segona part del concert comença amb el *Lied ohne Worte* compost per Jörg Widmann, que el mateix compositor ha descrit com un “*homenatge i una reverència a Mendelssohn, el mestre d'aquesta forma*”.

La *Sonata per a violoncel i piano núm. 2, en Re major, op. 58* va ser escrita per Mendelssohn entre l'abril del 1841 i finals d'estiu del 1843. És una de les grans sonates per a violoncel i piano, amb un inici brillant d'una alegria irresistible i té la seva clau en l'“Adagio” del tercer moviment, escrit seguint l'estil típic de Bach, amb un coral per a piano amb sofisticats arpegis i passatges d'estil recitatiu per al violoncel. L'últim moviment, que enllaça amb l'“Adagio” sense interrupció, és un brillant rondó virtuosístic.

Lourdes Morgades, *periodista especialitzada en música*

Palau de la Música Catalana

Obres universals de la clàssica

Del 13 de febrer al 29 de maig de 2024

Un rèquiem alemany de Brahms

Orfeó Català, Balthasar Neumann & Hengelbrock

Simfonia Lobgesang de Mendelssohn

Orfeó Català, Balthasar Neumann & Hengelbrock

La Creació de Haydn

Cor Jove de l'Orfeó Català, OBC & Gardolińska

Passió segons sant Mateu de J. S. Bach

Cor de Cambra del Palau, Vespres d'Arnadí & Prégardien

Passió segons sant Joan de J. S. Bach

La Capella Reial de Catalunya, Le Concert des Nations & Savall

L'incoronazione di Poppea de Monteverdi

Jeanine De Bique, The English Concert & Bicket

Israel a Egipte de Händel

Monteverdi Choir, English Baroque Soloists & Whelan

El corn màgic de la joventut de Mahler

Andrè Schuen

Tolomeo de Händel

Franco Fagioli, Il Giardino Armonico & Antonini

Entrades a palaumusica.cat

Biografies

Sol Gabetta, violoncel

© David Maupile

Després de les recents residències artístiques amb la Staatskapelle de Dresden i la Bamberger Symphoniker, Sol Gabetta ha obert la temporada 2023-24 amb una gira per Alemanya i Àustria amb l'Orchestre Philharmonique de Radio France i Mikko Franck. En els seus propers compromisos col·laborarà amb Paavo Järvi en una gira amb l'Estonian Festival Orchestra per Alemanya, Suïssa i Àustria, i amb la Wiener Philharmoniker, sota la direcció d'Andrés Orozco-Estrada, a la Mozartwoche de Salzburg. Després tornarà als Estats Units per actuar amb la Cleveland Orchestra, amb Klaus Mäkelä, un dels seus més estimats col·legues musicals, i debutarà amb la New York Philharmonic Orchestra.

A la seva agenda, manté l'estreta relació amb la Gewandhausorchester, posa llum al *Concert per a violoncel* de Weinberg, sota la direcció d'Andris Nelson, i torna a la Philharmonie de Múnic per interpretar el *Concert per a violoncel i orquestra* de Lutoslawski, dirigit per Krzysztof Urbanski. Altres moments destacats inclouran actuacions amb Constantinos Carydis i l'Orquestra Simfònica de la Ràdio Sueca amb música de Xostakóvitx i Schnittke, dos compositors eminents que van resistir la repressió i van mantenir-se fermes en el seu art, i amb actuacions amb la companya "inventora" de Gabetta, la violinista Patricia Kopatchinskaja, amb qui presentarà obres conegudes i d'altres que no ho són en una gira per Alemanya.

Les fites destacades més recents de la seva carrera inclouen actuacions amb la Staatskapelle de Berlín i Edward Gardner, Bamberger Symphoniker i Jakub Hrůša, amb l'Orquestra del Concertgebouw i una gira europea amb la Filharmònica d'Oslo, totes dues dirigides per Klaus Mäkelä, així com una gira important amb la Deutsche Kammerphilharmonie de Bremen i Paavo Järvi. Defensora de les noves composicions per al seu instrument, va estrenar mundialment a Radio France el *Concert per a violoncel* de Francisco Coll que va crear especialment per a ella. Aquesta temporada 2023-24 du aquest *Concert* als BBC Proms juntament amb la BBC Symphony Orchestra i Elim Chan, fet que suposa la continuació de l'actuació als BBC Proms del Japó el 2022 compartint escenari de l'Orchard Hall de Tòquio amb la BBC Symphony Orchestra.

Va ser Artiste Étoile al Festival de Lucerna, on va actuar amb la Wiener Philharmoniker i Franz Welser-Möst, la Mahler Chamber Orchestra i François-Xavier Roth i amb la London Philharmonic Orchestra dirigida per Marin Alsop. Gabetta continua inspirant-se en un ampli cercle de col·laboradors i trobades musicals al Festival de Solsberg, que es du a terme sota la seva implicada direcció artística.

La música de cambra constitueix el nucli de l'activitat de l'artista, i queda reflectida en els seus propers recitals en trio juntament amb Isabelle Faust i Alexander Melnikov a Alemanya i Àustria, la gira actual amb Bertrand Chamayou per Alemanya, els Països Baixos, el Regne Unit, l'Estat espanyol i Itàlia, i les darreres actuacions amb Kristian Bezuidenhout i Francesco Piemontesi al Festival de Gstaad i a la Schubertiade. Prèviament, en format cambrístic, va actuar als auditoris del Lincoln Center de Nova York, Wigmore Hall de Londres i a les ciutats de Lucerna, Verbier, Salzburg, Schwetzingen i als festivals de Rheingau, Schubertiade Schwarzenberg i Beethovenfest de Bonn.

Com a reconeixement a les seves fites artístiques excepcionals, Sol Gabetta va ser guardonada amb el Premi Europeu de Cultura 2022 tocant amb la Tonhalle-Orchester de Zúric i Paavo Järvi en el concert de gala. El premi s'atorga des del 2012 a persones i institucions amb una visió i creativitat que hagi fet una valuosa aportació a la vida cultural d'Europa. També ha rebut el Premi Herbert von Karajan al Festival de Pasqua de Salzburg, on va actuar com a solista amb la Staatskapelle de Dresden i Christian Thielemann. El 2019 va rebre el primer premi Opus Klassik com a instrumentista de l'any per la seva interpretació del *Concert per a violoncel* de Schumann.

El premi ECHO Klassik la va distingir cada dos anys entre el 2007 i el 2013, així com també el 2016. Igualment, nominada al Grammy, també va rebre el Premi Gramophone com a jove artista de l'any 2010 i el Würth-Preis de Jeunesses Musicales el 2012, a més de lloances al Concurs Txaikovski de Moscou i al Concurs Internacional de Música ARD de Múnic.

També continua donant forma i ampliant la seva ja llarga discografia amb Sony Classical, en què els llançaments més recents són un enregistrament de les darreres obres de Schumann i una gravació en directe del *Concert per a violoncel* d'Elgar i de Martinů amb la Berliner Philharmoniker i Sir Simon Rattle/Krzysztof Urbanski. El 2017 Sol Gabetta va col·laborar amb Cecilia Bartoli en una gira europea presentant el seu àlbum *Dolce duello*, per al segell Decca Classics.

Actua amb diversos instruments italians de principis del segle XVIII, incloent-hi un violoncel de Matteo Goffriller del 1730, venecià, proporcionat per l'Atelier Celes París, i des del 2020, amb el famós "Bonamy Dobree-Suggia" d'Antonio Stradivarius del 1717, gràcies al préstec generós de la Fundació Stradivari Habisreutinger. Des del 2005 fa classes a l'Acadèmia de Música de Basilea.

Bertrand Chamayou, piano

© Marco Borggreve

És un dels pianistes més brillants avui dia. Descobert per les seves interpretacions virtuoses i imaginatives als onze anys, destaca en la música francesa i el seu ampli repertori, que inclou la integral per a piano de Ravel, els *Estudis* i *Anys de Pelegrinatge* de Liszt i les *Vint mirades sobre el nen Jesús* de Messiaen. Així mateix, sent passió per la música contemporània i ha treballat amb els compositors Pierre Boulez, Henri Dutilleux, György Kurtág, Thomas Adès, Bryce Dessner i Michael Jarrell.

Actua a les sales i als festivals més prestigiosos del món: Philharmonie de París, Sala Wigmore, Théâtre des Champs Élysées, Elbphilharmonie d'Hamburg, Philharmonie de Berlín i Concertgebouw d'Amsterdam; al Festival de Lucerna, Festival de Salzburg, Festival Mostly Mozart de Nova York i a la Sala Suntory de Tòquio. Ha tocat al costat de les orquestres més rellevants del panorama mundial, entre les quals la New York Philharmonic, Cleveland Orchestra, Gewandhausorchester de Leipzig, Orchestre de París, London Philharmonic Orchestra, Staatskapelle de Berlín, Wiener Symphoniker, Tonhalle-Orchester de Zúric, Orchestra dell'Accademia Nazionale di Santa Cecilia i Orquestra Simfònica NHK. A més, ha compartit escenari amb Pierre Boulez, Semyon Bychkov, Philippe Herreweghe, François-Xavier Roth, Herbert Blomstedt, Sir Antonio Pappano i Elim Chan.

Aquesta temporada protagonitzarà un Retrat d'Artista de la London Symphony Orchestra (LSO), situació que suposa dos concerts importants a Londres, quatre recitals de l'LSO St. Luke i una gira europea. També sortirà al mercat el seu esperat àlbum per a Warner Classics, *Satie-Cage*, com a homenatge a Eric Satie a través dels ulls de John Cage.

Chamayou actua habitualment amb altres músics, com la violoncel·lista Sol Gabetta, i està creant un projecte Messiaen amb la soprano i directora Barbara Hannigan.

El juny del 2022 va publicar per a Erato l'enregistrament *Vint mirades sobre el nen Jesús* de Messiaen, que va interpretar com un cicle complet al Théâtre des Champs Élysées i a La Roque d'Antheron. L'àlbum va rebre els elogis de la crítica i el mateix any de publicació va rebre el premi Choc de l'Année. La guardonada discografia de Chamayou també inclou la integral per a piano de Ravel, que va ser distingida amb el Premi Echo Klassik 2016 i *Anys de Pelegrinatge* de Liszt, premi a l'àlbum de l'any de Victoires de la Musique Classique. El 2019 va guanyar el Premi Gramophone a l'enregistrament de l'any pel seu àlbum sobre Saint-Saëns per a Erato, segell del qual és artista en exclusiva. És l'únic artista que ha rebut el prestigiós guardó Victoires de la Musique Classique en cinc moments diferents, el més recent l'any 2022.

Des del 2021 és codirector artístic del Festival Ravel, el nou festival internacional al País Basc francès que s'hi celebra com a homenatge a Maurice Ravel.

També et pot interessar...

Palau Cambra

14.03.24 – 20 h

Sala de Concerts

—Bach, Gubaidulina i Beethoven

Quartet Casals:

Vera Martínez Mehner, violí

Abel Tomàs, violí

Jonathan Brown, viola

Arnau Tomàs, violoncel

J. S. Bach: *L'art de la fuga*, BWV 1080; *Contrapuncti* n.ºm. 1-7, 9 i 18

S. Gubaidulina: *Reflections on the Theme B-A-C-H*

L. van Beethoven: *Quartet de corda* n.ºm. 9, en Do major, op. 59 n.ºm. 3, "Razumovsky"

Preu: 35 euros

Mecenes d'Honor

Mecenes Protectors

Mitjans Col·laboradors

Col·laboradors

Armand Basi – Bagués-Marsiera Joiers – Balot Restauració – Calaf Grup – Cardoner Grup – CECOT – Coca-Cola – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Deloitte – Eurofirms Group – FC Barcelona – Fundació Abertis – Fundació Antiques Caixes Catalanes – BBVA – Fundació Caixa d'Enginyers – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquímia – Gómez-Acebo & Pombo – Helvetia Compañía Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – Illy – Laboratorio Reig Jofre – La Fageda – Nexo – Quadis – Saba Infraestructures, S.A. – Scasi Soluciones de Impresión S.L. – Soler Cabot

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. – Fundació Antoni Serra Santamans – Veolia Serveis Catalunya S.A.U. – Salvador Viñas Amat

Benefactors Palau XXI

Mª Dolors i Francesc – Elvira Abril – Pere Armadàs Bosch – Rosamaria Artigas i Costajussà – Professor Rafael I. Barraquer Compte – Francesc Xavier Carbonell Castellón – Lluís Carulla Font – Mariona Carulla Font – Josep Colomer Maronas – Josep Daniel i Gubert – Isabel Esteve Cruella – Pere Grau Vacarisas – Jordi Gual i Solé – María José Lavin Guitart – Ramón Poch Segura – M^a. del Carmen Pous Guardia – Juan Manuel Soler Pujol – Daniela Turco – Joan Uriach Marsal – Joaquim Uriach Torello

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

